

A Comparative Approach to U.S. Foreign Policy toward Russia During the Trump and Biden Administrations (2016–2024)

Mohammad Jamshidi ¹, Sahel Abdollahi manesh ^{2*}

¹ Assistant Professor, Department of Regional Studies, University of Tehran, Tehran, Iran. Email: mjamshidi@ut.ac.ir

² Corresponding author: PhD Candidate, Department of Regional Studies, University of Tehran, Tehran, Iran. Email: sahel.abdollahii7371@gmail.com

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:

Received:
29 January 2025
Revised version
received:
18 October 2025
Accepted:
20 October 2025
Available online:
13 April 2026

Keywords:
Ukrainian Crises,
US sanctions policy,
Transatlantic
Relationship,
Trump,
Biden

ABSTRACT

Objective:

The bilateral relationship between America and Russia in the post-Cold War setting is a significant variable impacting global politics and international relations. The fluctuations in this dynamic have also influenced the foreign policies of other regional and international actors. This interactive framework has followed a recurring cycle of "negotiation and cooperation, competition, rivalry, and conflict" throughout the post-Cold War period. Successive U.S. administrations have typically moved along a curve from initially "reviewing" relations with Moscow to expressing "discontent" with its behavior, and in response to certain developments, have emphasized the necessity of confronting it. The focus of this research is to analyze Russia's position in U.S. foreign policy between 2016 and 2024. Accordingly, the central question of this article is: What are the differences and commonalities in U.S. foreign policy toward Russia during the leadership tenures of Trump and Biden? The study argues that while both administrations pursued a policy of "managing tensions" with Moscow, their approaches diverged significantly. Under Trump, U.S. foreign policy was marked by decision-making shaped by heterogeneous and often conflicting elements. Under Biden, particularly following Russia's invasion of Ukraine, U.S. policy evolved toward a more coherent strategy that integrated soft and hard power tools and placed greater emphasis on multilateralism. The research method is qualitative, and its approach is comparative.

*Cite this article: Jamshidi, Mohammad; Abdollahi manesh, Sahel; (2026) "A Comparative Approach to U.S. Foreign Policy toward Russia during the Trump and Biden Administrations (2016–2024)", *Fasl' nāmeḥ-ye siyāsāt (Politics Quarterly)* 56, (1): 145-172, DOI: <https://doi.org/10.22059/JPQ.2026.389159.1008288>

Introduction

The period from 2016 to 2024 demonstrated the pivotal role of U.S.-Russia relations in shaping American foreign policy. Central to this dynamic was the challenge of managing Russia's assertive behavior, particularly under Vladimir Putin, while safeguarding U.S. national interests. Although both the Trump and Biden administrations acknowledged Russia's strategic importance, their approaches diverged significantly. The Trump administration's approach was characterized by heterogeneous decision-making elements, emphasizing transactional diplomacy and short-term strategic gains. In contrast, the Biden administration pursued a policy grounded in the integration of hard and soft power resources, coupled with multilateral engagement, reflecting a structured and principle-based foreign policy orientation.

Methodology

The research employs a qualitative-comparative method, analyzing foreign policy behavior through speeches, official policy documents, strategic doctrines, and international responses. Its theoretical foundation is based on John Mearsheimer's theory of offensive neorealism, which posits that great powers, operating within an anarchic international system, seek to maximize their relative power to ensure survival. This framework is applied to assess U.S. reactions to perceived Russian revisionism and aggression, particularly in Ukraine, and to examine the strategic rationale behind each administration's choice of policy instruments.

Key Findings and Results

Trump Administration: Trump's approach toward Russia was dual-track in nature, oscillating between cooperative gestures—particularly in the context of Middle East security and counterterrorism—and selective pressure, such as in sanctions and arms control decisions. His transactional and business-oriented diplomacy often placed short-term national interests above alliance commitments and normative concerns. Notable instances include the U.S. withdrawal from the INF Treaty and a conditional posture toward supporting Ukraine, reflecting a decision-making process shaped by heterogeneous elements rather than a coherent strategic vision.

Biden Administration: Biden's policy, particularly following Russia's 2022 invasion of Ukraine, was marked by a cohesive integration of hard and soft power tools within a multilateral framework. This included extensive coordination with NATO and European partners, the imposition of targeted sanctions, and the strengthening of deterrence through sustained military assistance to Ukraine. Prior to the invasion, Biden's foreign policy emphasized democratic values, human rights, and the restoration of proactive U.S. global leadership. His decision-making reflects strategic coherence, balancing engagement, competition, and principled action to counter Russian assertiveness.

Key Results

- Trump's policy resulted in ambiguity in U.S.-Russia relations, reflecting a flexible yet inconsistent stance that relied on personal diplomacy with Putin and transactional engagement.

- Biden's policy reinforced multilateralism, consolidated the transatlantic security architecture, and implemented comprehensive measures to counter Russian aggression, demonstrating the effectiveness of integrating hard and soft power in strategic decision-making.
- The contrasting approaches illustrate that U.S. foreign policy toward Russia has been shaped by underlying decision-making frameworks: one defined by heterogeneous, transactional elements under Trump, and the other characterized by an integrated, multilateral, and principle-based approach under Biden.

Conclusion

The comparative analysis highlights that U.S. foreign policy toward Russia cannot be fully understood without examining the interplay between leadership decision-making style, strategic priorities, and multilateral engagement. Trump's heterogeneous decision-making produced flexible yet inconsistent outcomes, whereas Biden's integrative approach fostered coordinated deterrence and enhanced strategic clarity. Understanding these contrasts provides critical insight into both the continuity and divergence of American foreign policy, particularly in managing great power competition and responding to global security challenges.

رویکرد مقایسه‌ای به سیاست خارجی آمریکا در قبال روسیه در دوره‌های ترامپ و بایدن (۲۰۲۴-۲۰۱۶)

محمد جمشیدی^۱، ساحل عبداللهی منش^{۲*}

^۱ استادیار گروه مطالعات منطقه‌ای، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

رایانامه: mjamshidi@ut.ac.ir

^۲ نویسنده مسئول: دانشجوی دکتری، گروه مطالعات منطقه‌ای، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

رایانامه: sahel.abdollahii7371@gmail.com

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۳/۱۱/۱۰

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۴/۰۷/۲۶

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۴/۰۷/۲۸

تاریخ انتشار:

۱۴۰۵/۰۱/۲۴

کلیدواژه‌ها:

بحران‌های اوکراین، سیاست تحریمی آمریکا، رابطه فراتلانتیک، ترامپ، بایدن

روابط متقابل آمریکا و روسیه در فضای پس از جنگ سرد، از متغیرهای مؤثر بر سیاست و روابط بین‌الملل محسوب شده؛ به گونه‌ای که فراز و نشیب الگوی تعاملی یاد شده بر سیاست خارجی دیگر بازیگران در سطوح منطقه‌ای و بین‌المللی نیز تأثیرگذار بوده. این چارچوب تعاملی در سال‌های پساجنگ سرد نوعی الگوی تکراری از چرخه «مذاکره و همکاری، رقابت و تعارض» را تجربه کرده است. به این معنا که گویی هر یک از کابینه‌های ایالات متحده بر منحنی از «بازبینی» روابط با مسکو تا «نارضایتی» از الگوی رفتاری آن حرکت کرده و همگام با این روند، در سایه برخی تحولات، بر ضرورت مواجهه با آن پافشاری داشته‌اند. تمرکز این پژوهش بر واکاوی جایگاه روسیه در سیاست خارجی آمریکا در بازه زمانی ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۴ بوده و بر این پایه، پرسش اصلی این نوشتار عبارتست از اینکه: وجوه افتراق و اشتراک سیاست خارجی آمریکا در مورد روسیه در دوره‌های ترامپ و بایدن کدامند؟ در پاسخ، بر این فرضیه تأکید می‌شود که: وجه مشترک سیاست خارجی آمریکا در دوره‌های رهبری ترامپ و بایدن، اعمال سیاست مبتنی بر «مدیریت تنش» میان دو دولت بود، اما در دوره ترامپ سیاست خارجی مزبور از چالش «تصمیم‌گیری مبتنی بر عناصر ناهمگن» تأثیر می‌پذیرفت و در دوره بایدن متأثر از تهاجم روسیه به اوکراین، از «تصمیم‌گیری مبتنی بر انسجام بخشی میان منابع نرم و سخت قدرت و چندجانبه‌گرایی» جهت گرفت. روش تحقیق کیفی و سازوکار پژوهش نیز مقایسه‌ای می‌باشد.

* **استناد:** جمشیدی، محمد؛ ساحل عبداللهی منش، ساحل (۱۴۰۵). رویکرد مقایسه‌ای به سیاست خارجی آمریکا در قبال روسیه در

دوره‌های ترامپ و بایدن (۲۰۲۴-۲۰۱۶)، *فصلنامه سیاست*، ۵۶ (۱)، ۱۷۲-۱۴۵.

<http://doi.org/10.22059/JPQ.2026.389159.1008288>

© نویسندگان.

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران.

۱. مقدمه

چارچوب تعاملی آمریکا با روسیه در سال‌های پساجنگ سرد نوعی الگوی تکراری از چرخه «مذاکره و همکاری، رقابت و تعارض» را تجربه کرده است؛ به این معنا که گویی هر یک از کابینه‌های ایالات متحده بر منحنی از «بازیابی» روابط با مسکو تا «نارضایتی» از الگوی رفتاری آن حرکت کرده و همگام با این روند، در سایه برخی تحولات، بر ضرورت مواجهه با آن پافشاری داشته‌اند. در این میان، وضعیت «تنش میان قدرت‌های بزرگ» مقارن با به قدرت رسیدن ترامپ در سال ۲۰۱۶، با شرایط جدیدی مواجه شد. در واقع، در سایه تردیدهای مربوط به نقش مسکو در نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری و اقدامات آن در اوکراین و سوریه، که به تشدید موج روسیه‌ستیزی در آمریکا انجامید، بر پیچیدگی اوضاع ناظر بر روابط دو دولت افزوده شد. از سوی دیگر، تهاجم نظامی روسیه به اوکراین در سال ۲۰۲۲، به عنوان یکی از مهمترین دستورکارهای دولت بایدن، از سایه بلند و نافذی بر سیاست خارجی وی برخوردار شد و بر اولویت‌بندی تهدید روسیه در ساختار سیاست‌گذاری خارجی ایالات متحده تأکید نهاد. در راستای توضیحات یاد شده، پرسش اصلی این نوشتار عبارتست از اینکه: وجوه افتراق و اشتراک سیاست خارجی آمریکا در مورد روسیه در دوره‌های ترامپ و بایدن کدامند؟ در پاسخ، بر این فرضیه تأکید می‌شود که: وجه مشترک سیاست خارجی آمریکا در دوره‌های رهبری ترامپ و بایدن اعمال سیاست مبتنی بر «مدیریت تنش» میان دو دولت بود، اما در دوره ترامپ سیاست خارجی مزبور از چالش «تصمیم‌گیری مبتنی بر عناصر ناهمگن» تأثیر می‌پذیرفت و در دوره بایدن متأثر از تهاجم روسیه به اوکراین، از «تصمیم‌گیری مبتنی بر انسجام بخشی میان منابع نرم و سخت قدرت و چندجانبه‌گرایی» جهت گرفت.

۲. روش پژوهش

روش تحقیق کیفی و سازوکار پژوهش نیز مقایسه‌ای می‌باشد.

۳. پیشینه پژوهش

در میان آثار داخلی موضوع روابط میان آمریکا و روسیه در دوره‌های ترامپ و بایدن، مورد توجه است. در این مورد می‌توان به مقاله «رقابت راهبردی روسیه و آمریکا: ابعاد و پیامدهای بین‌المللی» (Karami and Sourtchi, 2023) اشاره داشت. در این مقاله ضمن تأکید بر اینکه رقابت روسیه و آمریکا در دو دهه گذشته روند فزاینده‌ای یافته و از سال ۲۰۱۴ و در پرتو بحران اوکراین به بزرگ‌ترین مسئله راهبردی جهانی تبدیل شده، بیان می‌دارد که جنگ سال ۲۰۲۲،

این رقابت‌ها را تا حد زیادی بازگشت‌ناپذیر و چشم‌انداز صلح و ثبات بین‌المللی را برای آینده‌ای طولانی مبهم کرده است.

در مقاله «خاستگاه هویتی تنش در روابط روسیه و آمریکا و تأثیر آن بر منافع جمهوری اسلامی ایران» (Shad, 2015) تمرکز بر تأثیر زیرساخت‌های هویتی بر سامانه ترجیحات در سیاست خارجی متقابل آمریکا و روسیه است؛ که باعث می‌شود دامنه مطالعه روابط میان این دو با دورنمای جدیدی مواجه شود.

مقاله «چگونه نخبگان روسیه از طریق جنگ صلح می‌سازند؟» (Zygar, 2024)، از طریق بررسی سناریوهای مورد نظر نخبگان این دولت بر محور اینکه «چگونه ممکن است جنگ پایان یابد؟»، به دورنمایی از نقش و تأثیر بحران اوکراین بر روابط میان مسکو و آمریکا اشاره دارد. در این مورد به ۴ سناریو پرداخته شده: یک پیروزی بزرگ در میدان نبرد به پوتین اجازه می‌دهد تا یک پیروزی جزئی را ادعا کند و بنابراین، جنگ را متوقف کند؛ پوتین تا زمان رسیدن به کیف متوقف نخواهد شد؛ آنچه واقعاً برای پوتین اهمیت دارد، رویارویی با غرب است، نه پیروزی در اوکراین، لذا صرف‌نظر از اینکه در مناقشه فعلی چه اتفاقی می‌افتد، او به کشور دیگری در اروپا حمله خواهد کرد؛ و در نهایت، جنگ با منافع سیاسی پوتین مطابقت دارد و بنابراین او تا زمانی که زنده است به مبارزه ادامه می‌دهد.

مقاله «روسیه، چین و چالش گسترش هژمونی آمریکا پس از جنگ سرد» (Mastanduno, 2019) در فضای نزدیک به پایان دوره ترامپ و آغاز ریاست جمهوری بایدن بر پایه تأکید بر اهمیت «مشارکت‌های اصلی در سیاست خارجی»، مدعی است که هر چند نظم ایالات متحده پس از جنگ جهانی دوم متکی بر مشارکت با آلمان و ژاپن بود، اما پس از جنگ سرد، ایالات متحده در صدد افزایش هژمونی خود با پیشنهاد شراکت به روسیه و چین برآمد. اما به زعم نویسنده به دلیل شکست طرح شراکت با روسیه، این نظم در خطر است. افزون بر آن، بیان شده که تجربه ایالات متحده نشانگر این است که برقراری نظم‌های هژمونیک آسان‌تر از گسترش آن است.

در مقاله «حس قدرت و سیاست خارجی ستیزه‌جو» (Pomeroy, 2023) روابط میان آمریکا و روسیه از منظر رابطه میان «حس شهودی قدرت نسبی دولت» و امکان فعال‌سازی «انترناسیونالیسم ستیزه‌جو»، بررسی شده. بر این پایه، احساس تهدید متقابل میان دو دولت، روابط میان آنان را به سوی «جهت‌گیری مبتنی بر کارایی زور و بازدارندگی برای دستیابی به اهداف» سوق داده است.

بر این مبنا، مهمترین وجه ممیزه این نوشتار، تمرکز بر رویکردی مقایسه‌ای نسبت به موقعیت روسیه در سیاست خارجی آمریکا بویژه در حداثه‌ها ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۴ است.

۴. چارچوب نظری: نئورئالیسم تهاجمی

جان مرشایمر بر مبنای ایده‌ای که در قالب کتاب "تراژدی سیاست‌های قدرت‌های بزرگ" (۲۰۰۱) پرورش داد، به مهمترین ایده‌پرداز نظریه نئورئالیسم تهاجمی در عرصه نظریه‌پردازی روابط بین‌الملل تبدیل شد. به زعم برخی تحلیلگران، بعد از فوکویاما و هانتینگتون، باید از وی به عنوان سومین ایده‌پرداز آینده‌نگر در خصوص «نظم بین‌المللی پیش‌رو» سخن گفت. برخی آراء نظری وی را ثمره تحولات درونی نظریه رئالیسم و در واقع، برداشتی امنیتی و توسعه داده شده از نظریه رئالیسم ساختاری والتز دانسته‌اند. کسانی دیگر مدعی‌اند که تقویت رئالیسم تهاجمی مرشایمر تا حدی به این دلیل است که برای مدت طولانی در پنج دهه گذشته، نظریه‌های ساختاری رئالیسم نه تنها در سنت رئالیستی روابط بین‌الملل جایگاه مسلط داشته‌اند، بلکه به طور کلی یکی از محبوب‌ترین نظریه‌های روابط بین‌الملل بوده‌اند. برخی نیز بر این باورند که این نظریه به عنوان یک نظریه ساختاری نئورئالیستی برای توضیح رفتار تهاجمی دولت-ملت‌ها مطرح شد (Elman & Jensen, 2014).

مرشایمر ۵ اصل را به عنوان اصول رئالیسم تهاجمی بیان می‌کند: نخست، نظام بین‌الملل اقتدارگریز؛ دوم، برخورداری دولت‌ها از ظرفیت آفندی؛ سوم، عدم اطمینان از نیات دیگر دولت‌ها؛ چهارم، گرایش ذاتی دولت‌ها به بقا و پنجم، عقلانیت دولت‌ها در پیگیری اهداف خود. نکته بعد به الگوهای رفتاری دولت‌ها مربوط است که سه مورد «ترس»، «خودداری» و «بیشینه‌سازی قدرت» را شامل می‌شود. بر این پایه، قدرت‌ها در شرایطی که از نیات غایی دولت‌های دیگر در هراسند و می‌دانند که در یک نظام خودداری عمل می‌کنند، خیلی زود در می‌یابند که بهترین شیوه برای تضمین بقایشان «تبدیل شدن به قدرتمندترین دولت در این نظام» است (Mearsheimer, 2009: 38-36). گستره این بحث، «چهار هدف اصلی قدرت‌های بزرگ» را در بر می‌گیرد که عبارتند از: دستیابی به جایگاه هژمون منطقه‌ای؛ حداکثرسازی ثروت؛ تفوق در قدرت زمینی و برتری در توانمندی هسته‌ای (Mearsheimer, 2009: 160-157).

به زعم مرشایمر در شرایطی که هژمون منطقه‌ای با چالش «قدرت‌یابی هژمون بالقوه» مواجه می‌شود، برای تغییر موازنه قوا (تغییر وضع موجود) به نفع خود و کسب قدرت نسبی، از چهار استراتژی بهره می‌برد: جنگ، باجگیری، طعمه‌گذاری و تحریک برای فرسایش، آتش‌باری معرکه. در مقابل، برای قدرت حامی وضع موجود (چون آمریکا) ۴ استراتژی کاربرد دارد: ایجاد و برقراری موازنه؛ احاله مسئولیت؛ ساکت‌سازی؛ دنباله‌روی. به اعتقاد مرشایمر از میان این استراتژی‌ها دو مورد نخست (موازنه‌سازی و احاله مسئولیت) از اصلی‌ترین ابزارهای قدرت‌های بزرگ برای جلوگیری از برهم خوردن توازن قدرت به شمار می‌روند.

در تبیین ماهیت این نظریه، لیتل معتقد است که هر چند مرشایمر هم مانند والتز مدعی نظریه‌ای سیستمی - ساختاری است، اما رویکردش به شدت تاریخی و ژئوپلیتیکی بوده و در عین حال، وی تمایلات هژمونیک قدرت‌های بزرگ را پررنگ دانسته؛ به این معنا که آنان در جستجوی وضعیت هژمونیک؛ یعنی سیطره حداکثری بر منابع ثروت جهانی، حصول اطمینان از احراز بیشترین توان نظامی در منطقه خود و تضمین تفوق هسته‌ای بر رقبا می‌باشند. پس هژمون از نگاه مرشایمر، دولتی است که بر تمامی دولت‌های نظام برتری دارد (Little, 2010: 29). در این شرایط که «عقلانیت موجد ضرورت تمنای سیری‌ناپذیر قدرت» دانسته شده، سیاست بین‌الملل نیز تلاشی تلقی می‌شود در جهت افزایش قدرت نسبی و دولت‌ها نیز تا زمانی که تبدیل به یک قدرت هژمون نشده‌اند، از این تلاش دست نمی‌کشند (Salimi, 2005: 25). برداشت مزبور از زاویه «امنیت‌سازی» نیز قابل طرح است؛ این نظریه فرض می‌کند که نظام بین‌الملل ذاتاً ماهیت آنارشیک دارد و این واقعیت، دولت-ملتها را مجبور کرده است که در برخورد با سیاست بین‌الملل موضعی تهاجمی اتخاذ کنند تا اطمینان حاصل شود که امنیت و دوام آنها به عنوان دولت-ملتهای مستقل نه تنها حفظ شده، بلکه از طریق گسترش قدرت، تثبیت و تقویت نیز می‌شوند (Elman & Jensen, 2014).

در خصوص علل انتخاب نظریه نورثالیسم تهاجمی به عنوان بستر نظری این نوشتار می‌توان گفت که اولاً در قیاس با دیگر نظریه‌های روابط بین‌الملل، نظریه واقع‌گرایی و بویژه نو واقع‌گرایی تهاجمی از قابلیت توضیح‌دهندگی بالاتری برای معرفی و تبیین عوامل مؤثر بر سیاست خارجی آمریکا به عنوان قدرتی بزرگ برخوردار است؛ ثانیاً به باور بسیاری از تحلیل‌گران، اصول ناظر بر سیاست خارجی این دولت در فضای پسا سپتامبر چه در دوره زمامداری جمهوریخواهان و چه دموکرات‌ها، از نوعی الگوی تداوم در اصول و اهداف راهبردی برخوردار بوده، به گونه‌ای که تغییرات یا تفاوت‌های پیش‌آمده، از تأثیر و نافذیت تعیین‌کننده‌ای برخوردار نیست. بر این پایه، ریاست جمهوری اواما در ادامه سیاست خارجی بوش بوده و تمام عناصر دکنترین اواما، دارای ماهیت واقع‌گرایی تهاجمی است؛ قاعده‌ای که در مورد دوره‌های ترامپ و بایدن نیز قابل تعمیم است. در نهایت، از آنجا که بر مبنای منطق نظریه مورد نظر، شرط لازم برای دستیابی یک قدرت به موقعیت هژمون، در کنار برخورداری از قدرت قابل توجه (نسبت به دیگر قدرت‌های بزرگ نظام)، مقابله با دیگر مدعیان طالب موقعیت مزبور است؛ رفتار تهاجمی پوتین در مورد اوکراین، کاملاً در قالب مزبور قابل بررسی است.

۵. یافته ها

در راستای بررسی تحولات سیاست خارجی آمریکا در قبال روسیه، واکاوی روند روابط دو جانبه در بازه زمانی ۲۰۱۶ تا ۲۰۰۱، حائز اهمیت است. این مقطع تاریخی از منظر ظهور و افول رویکردهای همکاری جویانه و تعارض آمیز، نشانگر چرخش‌های معناداری در الگوهای رفتاری هر دو دولت در عرصه بین‌الملل است. هدف این بخش بررسی تطورات روابط آمریکا و روسیه در دوره بوش و اوباما است؛ با تاکید بر نقاط عطف و رخدادهایی که ضمن تبیین تغییر در ترجیحات و نگرش‌های سیاست‌گذاران، نشانه‌هایی از گذار از همکاری به رقابت ساختاری را آشکار می‌سازند. این بررسی، بنیانی تحلیلی برای فهم جایگاه روسیه در دکترین‌های امنیتی آمریکا و نحوه بازتعریف تهدیدات ناشی از آن فراهم می‌آورد.

-بوش؛ دغدغه احیای همکاری استراتژیک با روسیه؛ در بستر تعارضات ریشه-

دار. به قدرت رسیدن کابینه نومحافظه‌کار در اولین سال‌های قرن بیستم و متعاقب آن حادثه‌ی یازدهم سپتامبر، به مقدمه‌ای مناسب برای بازنگری در خطوط راهنمای استراتژی کلان امنیتی- استراتژیک آمریکا تبدیل شد. به این ترتیب در راستای استراتژی آمریکا بر محور «ایجاد ائتلافی بین‌المللی علیه تروریسم»، عصرجدیدی آغاز شد که یکی از مهمترین مشخصه‌های آن احیای «همکاری استراتژیک» با روسیه بود (Mankoff, 2009:97). ناگفته نماند که شرایط یاد شده مقارن با بروز دگرگونی‌هایی در نگرش رهبری نوپای روسیه، از زمان به قدرت رسیدن پوتین از ژانویه ۲۰۰۰، نسبت به خود و نظام بین‌الملل بود، بویژه از بعد دستورکار معطوف به «دستیابی روسیه به جایگاهی بایسته در معادلات جهانی» و «بازیابی موقعیت قدرت بزرگ روسیه» (Sajjadpour, Taftian 2011:85). نکته مهم اینکه به رغم بروز نشانه‌هایی از تمایل دو دولت به همکاری استراتژیک بویژه بر محور مبارزه با تروریسم در عصر پسا سپتامبر، به تدریج نشانه‌هایی از تنش و تعارض نیز آشکار شد؛ که در ادامه به مهمترین موارد آن اشاره می‌شود:

- خروج یکجانبه آمریکا از «پیمان منع تولید موشک‌های ضد بالستیک» در دسامبر ۲۰۰۱،
- به رغم توافق دوجانبه بر محور " کاهش تسلیحات استراتژیک تهاجمی" در می ۲۰۰۲، پافشاری آمریکا بر «اقدام پیشدستانه» در قالب سیاست گسترش چتر «سپر دفاعی موشکی» به لهستان و چک (Keyvan Hoseini, 2008:319-334-335)؛ زمینه‌ساز بحث برانگیزترین مساله میان دو دولت در سال ۲۰۰۷ شد. در واکنش، پوتین اعلام کرد که نه تنها مجموعه‌ای موشکی به نام "اسکندر" ایجاد خواهد کرد، بلکه تجهیزاتی برای سرکوب «سیستم دفاع-موشکی» مزبور نیز ترتیب می‌دهد (Harding, 2014).

- حمله‌ی آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳، که نشانگر نوعی یکجانبه‌گرایی در کنار بی‌نیازی نسبت به کسب نظر روسیه بود؛
  - وقوع "انقلاب نارنجی" در اوکراین (۲۰۰۴)؛
  - لفاظی روسیه در دفاع از جهان چندقطبی (علیه جهان تک‌قطبی) در طول سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷
  - نقض آشکار قوانین بین‌المللی از سوی روسیه در چارچوب حمله به گرجستان (۲۰۰۸)، (Sakwa, 2012: 58).
- در جهت تشریح وضعیت یاد شده از تعابیر متفاوتی چون «ماریپیچ نزولی» و «چرخه تعارض همه‌جانبه» سخن گفته شده (Katsy, Sacko, Khudoley, 2008).
- اوباما؛ مدیریت تنش با روسیه بر محور سیاست «تنظیم مجدد روابط» و «چندجانبه‌گرایی».** نکته ابتدایی به شرایط آمریکا از منظر فضای حاکم بر عرصه تصمیم‌گیری‌های استراتژیک در ساختار قدرت، مربوط است. در واقع، در شرایطی که فضای یاد شده سرشار از انتظارات معطوف به بازنگری در سیاست خارجی و احیای نقش رهبری جهانی ایالات متحده بر محور چندجانبه‌گرایی و انعطاف‌پذیری در مواجهه با تهدیدات بود (Keyvan Hoseini, 2012: 248-241)، دکترین بیشتر عملگرای اوباما به عنوان «گسستی ملموس» از دوره بوش تلقی می‌شد. در این زمینه پافشاری اوباما بر مضامینی چون «ضرورت رهبری جهانی آمریکا در مسیر روبرویی با تهدیدات مشترک قرن بیست و یکم» و «پافشاری بر امنیت مشترک» قابل توجه بود (Cropsey & Feith, 2011: 12). در این راستا، جهت‌گیری «مدیریت تنش بر محور سیاست تنظیم مجدد روابط» و «چندجانبه-گرایی»، از انعکاس مشخصی در سند «استراتژی امنیت ملی» (۲۰۱۰) برخوردار شد (Homeland Security Digital Library 2010)؛ و متعاقب ماجراجویی روسیه در زمینه ضمیمه نمودن کریمه در فوریه ۲۰۱۴، نیز در چارچوب «سند استراتژی امنیت ملی» (مارس ۲۰۱۴) تکرار شد (Stent, 2014). در این میان، مواردی از تمایل متقابل به تقویت همکاری را می‌توان در محورهای زیر مشاهده نمود:
- پیشنهاد مشارکت کرملین به ناتو در مورد افغانستان (Moghadas, Dabiri: 2010: 75)؛
  - متعهد شدن آمریکا نسبت به کمک برای پیوستن روسیه به سازمان تجارت جهانی (به عنوان دلمشغولی پانزده ساله مسکو)
  - متعهد شدن کنگره به تصویب «توافقنامه همکاری هسته‌ای دوجانبه»، که پس از بحران گرجستان متوقف شده بود (Koolae et al. 2011: 87).

• همکاری دوجانبه در کنترل تسلیحات: متعاقب موافقت‌نامه استارت ۲ میان بوش (پدر) و یلتسین در سال ۱۹۹۳، که در نهایت بی‌نتیجه ماند، در دسامبر ۲۰۰۹ آمریکا و روسیه گفتگوهای معطوف به پیمان جدید «کنترل تسلیحات استراتژیک» را آغاز کردند؛ که در نهایت در آوریل ۲۰۱۰ در پراگ امضا شد (Koolae et al.2011:87).

به رغم دامنه همکاری‌های چند بعدی، موارد اختلاف‌زا نیز متعدد و بسیار اثربخش بودند:

• گسترش ناتو و سپردفاع موشکی

یکی از چالش‌های اساسی در روابط دو کشور بویژه متعاقب گسترش امواج ناامنی در اروپا، «گسترش ناتو به شرق» بود؛ جهت‌گیری که با اتکا به تغییر ماموریت و کارکرد این نهاد امنیتی، ناگزیر نزدیکی به مرزهای روسیه را شامل می‌شد. از سوی دیگر، در حالی که روسیه نگرانی خود را از اجرای طرح سپردفاعی موشکی ابراز می‌کرد؛ در سپتامبر ۲۰۰۹ دولت اوپاما ایده بوش برای استقرار سپرموشکی در شرق اروپا را تا سال ۲۰۱۵ لغو کرد (Koolae et al.2011:88).

• لیبی؛ افزایش مشکلات در روابط متقابل

عملیات هوایی مشترک آمریکا با فرانسه و بریتانیا در لیبی (۲۰۱۱)؛ که پوتین آن را فراتر از حدود قطعنامه سازمان ملل دانست (Pifer,2014: 115).

• تنش بر محور نقض حقوق بشر

متعاقب کشته‌شدن «سرگئی ماگنیتسکی» (وکیل روس بنیاد انگلیسی سرمایه‌گذاری «هرمیتاژ» در روسیه) در یکی از زندان‌های مسکو (نوامبر ۲۰۰۹)، نگرانی ایالات متحده در مورد رعایت موازین دموکراسی و حقوق بشر در روسیه افزایش یافت. در واکنش، آمریکا تحریم‌های جدیدی را در چارچوب «قانون ماگنیتسکی» وضع کرد. مسکو نیز در پاسخ، بر مبنای قانون «دیما یاکوولف» محدودیت‌هایی چون «منع سفر اتباع امریکایی ناقض حقوق شهروندان روس به آن کشور» را وضع کرد (Pifer,2014: 115).

• مسأله استرداد اسنودن

ورود ادوارد اسنودن، پیمان کار سابق آژانس امنیت ملی آمریکا، به مسکو در ۲۳ ژوئن ۲۰۱۳ به دنبال اولین افشاگری‌هایش در مورد جاسوسی‌های گسترده آژانس مزبور؛ به بحرانی جدید در روابط دوجانبه تبدیل شد (Pifer,2014:118).

• بحران اوکراین

بحران اوکراین در سال ۲۰۱۴ که به انضمام کریمه به روسیه انجامید، تشدید تنش در روابط دو دولت را در پی داشت، چرا که عملاً تعهدات مسکو بر محور احترام به حاکمیت و تمامیت ارضی

اوکراین را نقض کرد (Pifer, 2014: 120). ایالات متحده و اتحادیه اروپا به واقعه مزبور از طریق اعمال تحریم‌های گسترده پاسخ دادند (Pauli, 2014). مهمترین پی‌آمد واقعه مزبور، اثبات این بود که روسیه حداقل برای کشورهای اروپای مرکزی و شرقی یک «تهدید نظامی واقعی» بویژه از بعد برخورداری از «امکانات عالی قدرت‌افکنی» در حوزه دریای سیاه و به سمت اروپای مرکزی است (Gates, 2014).

• پرونده هسته‌ای ایران

نقطه اشتراک نظر روسیه و آمریکا در خصوص پرونده هسته‌ای ایران، پافشاری بر سیاست کلان «جلوگیری از گسترش سلاح‌های هسته‌ای» بود. با این وجود؛ «چگونگی اجرای این هدف مشترک» به وجه اختلاف (نه تناقض) این دو تبدیل شده بود. مسکو مخالف پیشرفت هسته‌ای - ایران بود؛ (Maloney, 2014) لذا بعد از افشای تاسیسات غنی‌سازی زیرزمینی آن در سال ۲۰۰۹، ناراحتی خود را در قالب لغو قرارداد اس ۳۰۰ ابراز کرد. با این حال، مقامات مسکو بر این باور بودند که «جلوگیری از دسترسی به سلاح‌های هسته‌ای نباید به مداخله در امور داخلی کشورها و نقض حاکمیت ملی» منجر شود؛ پیش‌شرطی که برای طرف آمریکایی اهمیت چندانی نداشت (Karami, 2013). افزون بر آن، روسیه مخالف استفاده از تحریم به عنوان «ابزارسیاسی» بود. بنابراین مهمترین دغدغه این دولت جلوگیری از جاه‌طلبی‌های ایالات متحده بر محور گسترش نفوذ در خاورمیانه بود (Maloney, 2014).

• بحران سوریه

سوریه را می‌توان مناقشه‌آمیزترین مسأله در چارچوب روابط آمریکا و روسیه دانست؛ بویژه از این بعد که به عرصه جلوه‌گری دو رویکرد ایدئولوژیک مخالف برای مقابله با بحران‌های بین‌المللی تبدیل شد. از یکسو، ایالات متحده و ناتو، براساس تجربه دو جنگ بالکان در دهه‌ی ۱۹۹۰، بر برتری دو اصل تاکید داشتند: مسئولیت حمایت و مداخله بشردوستانه. در مقابل، روسیه بر برتری حاکمیت و عدم دخالت در امور سایر کشورها تاکید می‌کرد (<http://eng.kremlin.ru>). با این وصف، در پی بروز شواهدی مبنی بر استفاده گسترده از سلاح‌های شیمیایی در حومه دمشق (اگوست ۲۰۱۳) که با مخالفت کنگره با درخواست اوباما مبنی بر اقدام نظامی علیه اسد مقارن شد؛ «عملیات دیپلماتیک و لجستیکی خلع سلاح شیمیایی سوریه» که بر مبنای پیشنهاد مسکو شکل گرفت؛ به اولین مورد همکاری مشترک میان مسکو و واشنگتن بعد از جنگ سرد تبدیل شد (Sam and Carina, 2013).

۶. تجزیه و تحلیل: برداشتی مقایسه‌ای از سیاست خارجی آمریکا در قبال روسیه در دوره‌های ترامپ و بایدن

موضوع «روسیه و چگونگی مواجهه با ماجراجویی‌های آن» از اهمیت خاصی در سیاست خارجی آمریکا در بازه زمانی ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۴ برخوردار بود. با این حال، الگوی رفتاری دولت‌های ترامپ و بایدن در جهت تحقق اهداف مربوطه، به وجوه تفاوت و تشابه قابل توجهی اشاره دارد. به بیان دیگر، در دستورکار خارجی هر دو دولت، ضرورت «مدیریت راهبردی الگوی رفتاری پوتین» و کاهش پی‌آمدهای منفی آن برای دامنه منافع ملی و اهداف سیاست خارجی آمریکا، امری غیر قابل انکار تلقی می‌شد؛ اما در ابعاد «نوع برداشت از تهدید روسیه» و «شیوه مواجهه با آن» وجوه تفاوت آشکار می‌گردد، آنچه که مورد تأکید این بخش نیز قرار دارد.

• ترامپ و روسیه؛ بحران «تصمیم‌گیری مبتنی بر عناصر ناهمگن»

انتخاب ترامپ به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا در ۸ نوامبر ۲۰۱۶، به پرسش‌های بسیاری در مورد آینده سیاست خارجی بویژه از زاویه چگونگی تعامل با نظام بین‌الملل دامن زد. دغدغه‌های مزبور در سایه مواضع راهبردی چون بازنگری نسبت به ویژگی‌های تاریخی-هویتی آمریکایی بویژه «استثنائیت‌گرایی آمریکایی» و «آمریکا اول» تشدید می‌شد (Wertheim, 2017). تأکید ترامپ بر «رهاسازی آمریکا از مداخله‌گرایی» حتی در جهت حل اختلافات، دوره «اعمال روش‌ها و ابزارهای دنیای تجارت در حوزه سیاست خارجی آمریکا» را تداعی می‌کرد. در این راستا، بر جهت‌گیری مبتنی بر «واقع‌گرایی اصولی» به عنوان اصل حاکم بر سیاست خارجی این دولت تأکید شده است (Carroll, 2018). در این مورد، توصیف سیاست خارجی ترامپ در قالب دیپلماسی معاملاتی^۱، نوعی تصریح بر جایگزینی هنجارهای پایدار دموکراتیک با محاسبات مبتنی بر منافع راهبردی کوتاه‌مدت بود. از این زاویه، سیاست خارجی به نوعی کسب‌وکار معامله‌محور بازتعریف می‌شد؛ به طوری که اغلب ملاحظات اخلاقی و اتحادهای تاریخی نادیده گرفته شدند (Vyas, 2025).

در این میان، ضرورت طراحی و اجرای راهکاری نافذ در مورد روسیه، مورد تأکید بود. در دوره مبارزه انتخاباتی، ترامپ در مورد پوتین نوعی «مواضع همکاری طلبانه» را ابراز می‌کرد. اما بعد از قدرت‌یابی، وی با دستورکار دوگانه‌ای مواجه شد، که هر یک در میان مقامات این دولت از حامیان نافذی برخوردار بود: از یک سو، همکاری میان آمریکا و روسیه بویژه در ارتباط با خاورمیانه و مقابله با تروریسم؛ و از سوی دیگر، «به رسمیت شناختن کریمه توسط آمریکا و پایان دادن به تحریم‌های اقتصادی علیه روسیه» (Gramer, 2017). در نهایت، در سایه عواملی

چون: قرائن مربوط به دخالت مسکو در انتخابات ریاست جمهوری، دیدگاه‌های روسیه‌ستیز تیلرسون وزیر خارجه وقت و هشدارهای ماتیس وزیر دفاع وقت نسبت به تهدید روسیه (در جناح شرقی ناتو)، نوعی «ضدیت‌گرایی نسبی» از جایگاه نافذی در چارچوب سیاستگذاری خارجی برخوردار شد (Fisher and Peçanha, 2017). نکته مهم اینکه، به رغم نشانه‌های یاد شده و حتی موضع‌گیری صریح «سند استراتژی امنیت ملی» (۲۰۱۷) علیه مساعی روسیه در جهت «تغییر نفع‌طلبانه نظم بین‌المللی»؛ کماکان ترامپ بر بازگشت به «حوزه‌های همکاری مشترک» در صورت تغییر مسیر روسیه، تأکید می‌کرد (Carroll, 2018). «خروج آمریکا از معاهده منع موشک‌های میان برد» به صحنه دیگری از نوسانات الگوی رفتاری واشنگتن اشاره دارد. ترامپ مدعی بود که روسیه این پیمان را نقض کرده و به مسکو ۱۸۰ روز فرصت داد تا تمامی موشک‌های تولید شده از سال ۲۰۰۰ را نابود کند، سپس آمریکا امکان بازگشت به توافق را بررسی خواهد کرد. نهایتاً، در ۲ فوریه ۲۰۱۹ آمریکا از این پیمان خارج شد و پیمان «نیواستارت» به‌عنوان آخرین توافق هسته‌ای میان دو کشور باقی ماند (Bouzeghrane, 2024). البته مسکو نیز بارها برای مذاکره درباره به روز کردن مفاد -پیمان اعلام آمادگی کرده بود، که از سوی طرف مقابل پاسخی دریافت نکرد (Bugos, 2019). ناگفته نماند که موضوع سلاح‌های هسته‌ای یکی از "نقاط داغ" در درگیری‌های آمریکا و روسیه در سال‌های مورد نظر دانسته شده؛ که حساسیت‌های مربوطه در چارچوب مفاد سند استراتژی امنیت ملی (۲۰۱۷) در مورد «معاهده استارت جدید» (۲۰۱۰) نیز قابل ردیابی است (Johnson, 2018). در این میان، موضوع «بحران اوکراین» به فراز دیگری اشاره داشت. در واقع، ترامپ زمانی به قدرت رسید که فضای روابط میان آمریکا و روسیه کماکان از تجربه بحران اول اوکراین (۲۰۱۴) ملتهب بود؛ فضایی که در نهایت، ترامپ را به سوی حمایت از سیاست «تسلیح اوکراین» سوق داد. در این مورد به حجم گسترده کمک‌های تسلیحاتی، بودجه‌های دفاعی و مانورهای مشترک نظامی این دولت در طول سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ اشاره شده است. با این وجود، برخی مدعی‌اند که ترامپ از عزم قاطعی برای اعمال فشار و تنبیه روسیه برخوردار نبود؛ چنانکه متعاقب دستگیری سه کشتی اوکراینی در دریای سیاه توسط کشتی‌های روسی در نوامبر ۲۰۱۸ (به عنوان بخشی از تلاش برای انزوای اقتصادی شرق اوکراین)، وی صرفاً به افزایش کمک دریایی به کیف به میزان ۱۰ میلیون دلار و لغو نشست برنامه‌ریزی شده با پوتین در نشست گروه بیست در آرژانتین اکتفا کرد (Hutchison, 2019).

در حوزه بهره‌گیری از برنامه تحریم، جلوه دیگری از مواضع نوسانی ترامپ مشهود است. در دوره ترامپ اولین تحریم‌های مربوط به اوکراین در آوریل ۲۰۱۸، صادر شد. در این راستا، دامنه تحریم در تابستان ۲۰۱۹، بدهی‌های دولتی روسیه را نیز شامل شد. با این حال، هیچ یک از

تحریم‌ها به حوزه تجارت مسکو مربوط نمی‌شد؛ چرا که اعمال تحریم علیه نفت این دولت، به افزایش قیمت آن منجر می‌شد که به نفع کرملین بود (Åslund, 2019).

نکته مهم اینکه، به‌رغم برخی اقدامات تحریمی که با قطع روابط دیپلماتیک در قالب اخراج دیپلمات‌های روسی؛ (Schadlow, 2017) همراه شد؛^۱ کماکان نشانه‌هایی از انعطاف و تعدیل در مواضع تحریمی ترامپ مشهود بود؛ مانند نقض لایحه کنگره مبنی بر اعمال تحریم علیه شرکت‌های وابسته به بخش‌های دفاعی و اطلاعات روسیه (Vogel, 2019). بر این پایه، می‌توان گفت که وی به عنوان سیاستمداری تاجر مسلک و نیز واقع‌گرائی سیاسی، بیشتر به جنبه‌های اقتصادی و بی‌ثبات‌ساز تحریم‌ها علاقه‌مند بوده؛ و در عین‌حال، این تغییرات به سختی نشان‌دهنده جهت‌گیری راهبردی مبتنی بر «تجدیدنظر در برنامه‌های استراتژیک معطوف به روسیه» بود. نکته نهایی را به جلوه دیگری از دیپلماسی معاملاتی ترامپ اختصاص می‌دهیم، آنچه که به استیضاح وی توسط مجلس نمایندگان منجر شد. موضوع گفت‌وگوی تلفنی‌اش با رئیس‌جمهور اوکراین، ولودیمیر زلنسکی، بود. این پرونده به ادعای مشروط‌سازی تقریباً ۴۰۰ میلیون دلار کمک نظامی آمریکا به اوکراین برای آغاز تحقیقات از جو بایدن و پسرش مربوط می‌شد. این وضعیت نمونه‌ای کلاسیک از دیپلماسی معاملاتی در تقاطع با سیاست داخلی بود که برخلاف سیاست خارجی سنتی، منافع سیاسی شخصی را به حمایت از اتحادها و همبستگی دموکراتیک ترجیح داد (Vyas, 2025).

ملاحظات تکمیلی در تحلیل سیاست خارجی ترامپ در قبال روسیه:

- ترامپ گرچه در دوره دوم ریاست‌جمهوری خود به حمایت نظامی از اوکراین ادامه داد، اما این کمک‌ها معمولاً مشروط به پیشرفت در مذاکرات مستقیم با روسیه بود. او تمایل داشت مسائل منطقه‌ای را به توافقات دوجانبه و تعامل شخصی با پوتین گره بزند، رویکردی که به‌نوعی به کاهش فشار جمعی و چندجانبه منجر می‌شد.
- ترامپ روابط شخصی بهتری با پوتین داشت و تلاش می‌کرد با رهبر روسیه رابطه‌ای کاری و تا حدی دوستانه برقرار کند. این رویکرد باعث بروز تضادهایی میان مواضع رسمی دولت و رفتار شخصی ترامپ شد و ابهام در سیاست خارجی آمریکا را افزایش داد.

۱. در این مورد کوشش‌های وزارت دادگستری در جهت تحریم تعدادی از هکرها و مأموران اطلاعاتی روسی، اخراج شصت دیپلمات این دولت و بستن کنسولگری روسیه در سیاتل قابل توجه است. (Polyakova) and Letsas, 2017

- ترامپ بارها ناتو را به کم‌کاری مالی متهم کرده و خواستار افزایش مشارکت اروپایی‌ها شد. این رویکرد انتقادی نگرانی‌هایی درباره تعهد بلندمدت آمریکا به امنیت اروپا ایجاد کرد.

- در دوره ریاست‌جمهوری ترامپ، آمریکا و روسیه در حوزه‌هایی مانند امنیت سایبری، کنترل تسلیحات، بحران اوکراین، جنگ سوریه و پروژه خط لوله نورد استریم ۲ در تقابل قرار داشتند؛ اما در موضوعاتی همچون مبارزه با تروریسم در سوریه، خلع سلاح هسته‌ای کره شمالی و اکتشافات فضایی همکاری‌هایی میان دو طرف شکل گرفت (Bouzehrane, 2024).

• **بایدن و روسیه؛ تصمیم‌گیری مبتنی بر انسجام‌بخشی میان منابع نرم و سخت قدرت و چندجانبه‌گرایی:**

پیامدهای دوره ترامپ، ضرورت بازاندیشی در چگونگی همزیستی ارزش‌ها و منافع در یک سیاست خارجی متعادل و اصول‌محور را برجسته ساخت (Vyas, 2025). چگونگی هویت‌یابی روسیه در سیاست خارجی بایدن را می‌توان به دو مقطع قبل و بعد از تهاجم نظامی مسکو به اوکراین در سال ۲۰۲۲ تفکیک کرد:

الف) روسیه‌ستیزی قبل از بحران دوم اوکراین (۲۰۲۲)
بایدن در دوره مبارزات انتخاباتی، در چارچوب مقاله‌ای که در فارن افرز منتشر نمود (Biden, 2020) تصویری قابل توجه از برداشت خود نسبت به شرایط پیچیده جهانی و تهدیدهای پیش‌رو بویژه از بعد عقب‌گرد در رفتارها و شاخص‌های دموکراتیک ارائه نمود. در این میان، وی به مهمترین دغدغه‌های خود نیز اشاره داشت؛ بویژه متعهد نمودن مجدد آمریکا به نقش رهبری در میان دموکراسی‌های جهان در چارچوب ائتلاف‌های چندجانبه (به عنوان نوعی واژگون‌سازی سیاست‌های انزواطلبانه ترامپ) (Haggray, 2021:2). بعد از قدرت‌یابی، اصول ناظر بر سیاست خارجی بایدن یعنی «رهبری»، «چندجانبه‌گرایی» و «پاسخگویی فعال به تهدیدات جهانی»، قابل توجه است. در این مورد برخی پافشاری بر مقوله رهبری را نشانه‌ای از باور وی به مضامینی چون «نظم بین‌المللی تک قطبی»، «تصویرسازی از جهان بر مبنای تفکیک میان دو طیف دولت‌های اقتدارگرا و دموکراتیک» و «بازگشت رقابت میان قدرت‌های بزرگ» تلقی کرده؛ و نیز «پاسخگویی فعال به تهدیدات جهانی» را «تدبیری استراتژیک» دانسته‌اند که به شرایط رقابت‌آمیز میان آمریکا و محور چین - روسیه دلالت داشت، دو دولتی که افزون بر چالش آفرینی در عرصه‌های امنیتی و استراتژیک، در برابر «سیاست گسترش جهانی دموکراسی» نیز مانع محسوب می‌شدند (Brenes and Jackson, 2022). در آستانه به قدرت رسیدن بایدن، برخی

تحلیل‌ها حاکی از فقدان «ظرفیت تصمیم‌گیری استراتژیک» به عنوان میراث سیاسی دولت ترامپ بود؛ عاملی که طراحی الگوی رفتاری جدید در قبال مسکو را ضروری ساخت (Sullivan, 2023).

مواضع بایدن در قبال روسیه، در فضای انتخاباتی از مجرای لیبرال‌گرایی قابل‌پیگیری است. در این مورد وی بر «آسیب‌پذیری جامع و سیستماتیک در قرن بیست و یکم» ناشی از «پیشرفت سریع اقتدارگرایی، ملی‌گرایی و گرایش‌های غیر لیبرال» تأکید داشت، آنچه که به عنوان مبنایی برای طراحی سیاست خارجی دولت آتی وی در مورد روسیه و چین در نظر گرفته شده بود (Ettinger, 2020: 25-27). دولت نوپای بایدن با «تصویر چندوجهی و حتی مغشوش از روسیه» در میان نخبگان سیاسی ایالات متحده مواجه شد. برخی آن را دولتی منفور و اصلاح‌ناپذیر می‌دانستند که فقط به مجازات و مهار سخت پاسخ می‌دهد؛ برای گروهی دیگر، قدرتی بزرگ که مورد ظلم قرار گرفته و در مسیر احیای نقش و موقعیت شایسته خود می‌باشد. صرف‌نظر از تنوع برداشتی یاد شده، واقعیت غیرقابل انکار «وجود شکاف و فاصله‌ای غیر قابل ترمیم (یا حداقل به سختی)» میان دو دولت بود؛ که به نوعی عدم اعتماد به نفس در طرف آمریکایی دامن زده و باعث شده بود که باور به «امکان تغییر بازی به نفع خود»، به عنوان امری دور از دسترس تلقی شود (Nuland, 2020). در این راستا، بیان شده که بایدن سیاست خود در مورد روسیه را به عنوان بخشی از «رقابت جهانی گسترده‌تر بین دموکراسی و دیکتاتوری» تعریف کرد، که باید با «جهت‌گیری عملگرایانه» مبتنی بر تعامل در کنار مهار، بازدارندگی و مجازات همگام می‌شد. بر این مبنای انتقادات فزاینده نسبت به خودکامگی و نقض حقوق بشر در روسیه، به بخش مهمی از سیاست خارجی بایدن در مقطع زمانی مورد نظر تبدیل شد (McFaul, 2021). جلوه دیگری از پافشاری بایدن بر تهدید روسیه و ضرورت مقابله با آن از مجرای بین‌الملل‌گرایی لیبرال، در «اجلاس جهانی برای دموکراسی» (۹ و ۱۰ دسامبر ۲۰۲۱) آشکار شد؛ ابتکاری که در راستای مواضع انتخاباتی وی بر محور «ضرورت احیای رهبری آمریکا» (Biden, 2020) قابل تفسیر بود. در چارچوب هدف‌گذاری اجلاس مزبور بر سه زمینه تأکید شد: دفاع در برابر اقتدارگرایی؛ مبارزه با فساد و ترویج احترام به حقوق بشر (Zamfir and Tothova, 2021). نکته مهم اینکه، جهت‌گیری لیبرال و ضد روسی آمریکا در فضای مزبور، به حدی بود که برخی به مقوله «ژئوپلیتیزه شدن مسأله دموکراسی در چارچوب تنش میان قدرت‌های بزرگ»^۱ اشاره داشته و مدعی‌اند که اجلاس مزبور بیشتر به عنوان «مانور استراتژیک ایالات متحده برای مقابله با نفوذ روزافزون قدرت‌های بزرگی مانند چین و روسیه» باید تلقی شود؛ حرکتی که می‌تواند باعث تقویت هماهنگی میان رژیم‌های اقتدارگرا، به ویژه روسیه و چین شده، به تعمیق اختلافات

1. geopolitization of the problem of democracy

جهانی دامن زده و اقدامات جمعی ضروری برای مقابله با مشکلات جهانی را به خطر اندازد (Zamfir and Tothova, 2021). با این حال، پافشاری بایدن بر «امنیت چندجانبه» در قالب تلاش برای تمدید معاهده «استارت جدید»، آغاز مذاکرات دوجانبه در مورد «محدودیت‌های دفاع موشکی» و حتی همکاری در برابر تهدیدات مشترک موشکی برجسته بود. همچنین ابتکاراتی همچون «سیاست عدم استفاده نخست از سلاح‌های هسته‌ای» و امکان توافق با مسکو برای «حذف موشک‌های قاره‌پیما» مطرح گردید (Biden, 2020).

نکته بعد به کاربست تحریم مربوط است. هر چند کاربرد تحریم در سیاست خارجی آمریکا از سابقه‌ای طولانی بویژه بعد از پایان جنگ سرد برخوردار است؛ اما در دوره بایدن در کنار پایبندی به رویه یاد شده و برخی از اصول ناظر بر آن، ابتکارهایی جدید نیز شکل گرفت. در این چارچوب، پافشاری بر «ترکیبی متنوع از تحریم‌ها» در قالب برنامه‌های «تحریم موضوعی» و «خاص هر کشور» مطرح شد (Bartlett, Bae, 2021).

در فضای قبل از حمله روسیه به اوکراین، چند رویداد قابل توجه است: نخست، واکنش آمریکا به مسمومیت و بازداشت الکسی ناوالنی، رهبر مخالفان روسیه (Reuters, 2021)، دوم، در آوریل ۲۰۲۱، ایالات متحده در پاسخ به حمله سایبری SolarWinds و مداخله روسیه در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۰، ده‌ها فرد و نهاد روسی را تحریم کرد (Borger, 2021). در این دوره، آمریکا به طور مداوم سیاست‌های داخلی روسیه را به دلیل «تضعیف نهادهای دموکراتیک» و «نقض حقوق بشر»، محکوم کرده و در مقابل، خود را به عنوان حامی جامعه مدنی و فعالان دموکراتیک در این کشور معرفی می‌کرد (Reuters, 2021). بر این مبنا، می‌توان گفت که رویکرد کلی بایدن در قبال تحریم روسیه، متأثر از رویکردی چندجانبه و در عین حال محتاطانه بوده است (Bartlett, Bae, 2021).

ب) ضرورت مقابله با ماجراجویی روسیه بر پایه «بازدارندگی نظامی قابل اطمینان»: تهاجم نظامی روسیه به اوکراین در سال ۲۰۲۲ که در چارچوب «نظریه اتحاد مجدد» (باز پس‌گیری سرزمین‌های شوروی سابق) پوتین معنا می‌یافت^۱ (Düben, 2023)؛ سیاست خارجی دولت بایدن در مورد مسکو را با دورنمای جدیدی مواجه نمود. در تحلیل انگیزه‌ها و علل موجهه واقعه مزبور، در کنار تأکید بر «ریشه‌های تاریخی و فرهنگی - هویتی میان دو دولت» (مسکو مغز روسیه و کیف قلب روسیه)، به رفتار طرف غربی هم توجه شده، به این معنا که «ادامه توسعه ناتو به سمت شرق» (بویژه بروز احتمال عضویت گرجستان و اوکراین) و نیز همکاری نظامی ایالات متحده و ناتو با کشورهای مزبور، احساس ناامنی کرملین را تشدید کرد. دیدگاه مزبور که

۱. با وجود افزایش نیروها، از اواسط نوامبر ۲۰۲۱ تا ۲۰ فوریه ۲۰۲۲ مقامات روسی بارها طرح حمله به اوکراین را رد کردند (Myah, 2022).

مورد حمایت مرشایمر نظریه‌پرداز معروف آمریکایی نیز قرار داشت، بحران پیش‌آمده را حاصل «انسداد شناختی و تحلیلی» سیاستمداران غربی می‌داند، چالشی که گزینه‌های ثبات‌آفرین چون بی‌طرف‌سازی اوکراین، ساخت اقتصاد این کشور و خارج کردن آن از رقابت بین روسیه و ناتو، را از نظر دور داشت و توانایی درک «امکان تهاجم قریب‌الوقوع روسیه به اوکراین» را از دامنه برداشت رهبران غربی بویژه آمریکا خارج کرد. در این زمینه، برخی تحلیل‌گران با بازخوانی تجربه بحران سوریه بیان داشتند که هنگامی که ایالات متحده خط قرمز خود را در برابر استفاده از سلاح‌های شیمیایی توسط رژیم اسد رعایت نکرد، علاوه بر تثبیت موقعیت رژیم بشار اسد، به پوتین جسارت داد تا اراده غرب برای دفاع از نظم بین‌المللی مبتنی بر قوانین را آزمون کند. این جسارت در الحاق کریمه آشکار شد و غرب در پاسخ تنها به اعمال تحریم‌های خفیف بسنده کرد. به این ترتیب، در «عصر معافیت از مجازات»^۱ طبیعی بود که روسیه در سال ۲۰۲۲ نیز در جهت به هم زدن نظم جهانی اقدام کند (Lammy May, 2024). در هر صورت، در مرحله آغاز جنگ، پوتین رسماً تهاجم روسیه را «عملیات ویژه در دونباس» نامید؛ کارزاری با هدف «آزادسازی» بخش‌هایی از شرق اوکراین، شامل لوهانسک و دونتسک، که در سال ۲۰۱۴ تصرف نکرده بود (Gill, 2022).

در ابتدای تهاجم، بایدن کوشید که از طریق افشای اطلاعات مربوط به مانورهای نظامی روسیه، کمپین‌های اطلاعاتی و اخبار نادرست در مورد برنامه‌های پوتین را خنثی نماید. یکی از مواضع اصولی وی در مورد جنگ اوکراین، ممانعت از دخالت مستقیم نیروهای آمریکایی در صحنه نبرد بود، تا از این طریق سطح مخالفت داخلی با حمایت آمریکا از اوکراین کنترل شود. علاوه بر این، بایدن ابتکار عمل در تنظیم دقیق (نظام) تسلیحاتی پیچیده آمریکا علیه الگوی خشونت‌گرایی روسیه را در پیش گرفت؛ اقدامی که باعث شد قدرت نظامی اوکراین در سایه پشتیبانی نظامی و اطلاعاتی آمریکا به گونه‌ای نامشهود تقویت گردد (Pashkov, 2024).

نکته دیگر، به چگونگی نقش‌آفرینی اروپا در چارچوب سیاست‌های مقابله‌گرایانه آمریکا با روسیه مربوط است. این واقعه فضای امنیتی اتحادیه اروپا را با تحولاتی مواجه ساخت؛ آنهم در شرایطی که از یک‌سو در چارچوب معادلات امنیتی اروپا نشانه‌هایی از «باورهای جدید ملهم از اندیشه‌های فرهنگ آنارشیستی کانتی و لاکه مبتنی بر دوستی و رقابت» بروز کرده و از سوی دیگر، اتحادیه خود را در «آستانه ورود به عرصه جدیدی از آتلانتیک‌گرایی» می‌دید. به این ترتیب، این ادعا که «تشدید جنگ در اوکراین در فوریه ۲۰۲۲ در قالب بزرگترین تهدید امنیتی برای اروپا از زمان پایان جنگ سرد، لحظه‌ای مهم برای آینده اتحاد فرآتلانتیک ایجاد کرد» (Greenleaf, 2023)، قابل تأمل است. تحلیل یاد شده در مورد «بازتعریف امنیت اروپایی»، در

1. the age of impunity

پیوند با «روابط در حال تغییر ترانس آتلانتیک»، به عنوان «هسته اصلی بازسازی اساسی نظم جهانی» نیز تلقی شد. در این شرایط، منطقی می‌نمود که دستورکار دولت بایدن مبنی بر «بهبود روابط یورو-آتلانتیک»، شتاب بیشتری یابد؛ که به زعم برخی، نتیجه آن، «فعال‌سازی برنامه جدید امنیتی در برابر ماجراجویی پوتین» بود. برخی تحلیلگران این هماهنگی شکل گرفته در دو سوی آتلانتیک را با تعبیر "لحظه ناتو" (در اروپا) توصیف کردند (Wright and Cooley, 2022). در بستر این شرایط، جلوه‌های مختلفی از همکاری واشنگتن و بروکسل قابل شناسایی است: ارسال بیش از ۱۰۰ میلیارد یورو برای تسلیح و کمک‌های بشر دوستانه به اوکراین، اعمال رژیم تحریمی گسترده علیه روسیه، محروم‌سازی بانک‌های روسی از سیستم سوئیفت، مسدود کردن ظرفیت تراکنش بانک مرکزی روسیه و «محدود کردن دسترسی روسیه به مؤسسات مالی جهانی، کاهش حجم تجارت و توقف سرمایه‌گذاری در بخش‌های کلیدی مانند انرژی، حمل‌ونقل و زیرساخت‌ها»؛ وضعیتی که بر «بهره‌گیری تسلیحاتی از بازارهای مالی و تجاری» بر علیه متجاوز دلالت داشت (2023 Greenleaf). مورد دیگر، ابتکار آمریکا در مورد ایجاد «گروه تماس دفاعی اوکراین» در آوریل ۲۰۲۲ است، که به منظور هماهنگ کردن کمک‌های نظامی به اوکراین و تقویت مشارکت دولت‌ها شکل گرفت. در نوامبر همان سال نیز پنتاگون مقرر جدیدی را در داخل فرماندهی اروپایی ایالات متحده (ویسبادن، آلمان) به نام گروه کمک امنیتی - اوکراین (SAG-U) تشکیل داد که با ۳۰۰ افسر ارتش آمریکا کار می‌کند. وظایف اصلی آن شامل سازماندهی تسلیحات ساخت غرب به کیف و آموزش سربازان اوکراینی در میدان‌های آموزشی ایالات متحده و کشورهای اروپایی شریک و اشتراک‌گذاری اطلاعات با رهبری نظامی کیف بود (U.S. Army Europe and Africa, 2022). متعاقب حمله پوتین به اوکراین، دامنه و شدت تحریم‌ها نیز گسترش یافت، از جمله محدودیت‌های شدید علیه مقامات روسی و مجتمع‌های نظامی - صنعتی این کشور از ابعاد کنترل صادرات تکنولوژی، محدود کردن دارایی‌های روسیه در خارج و تمرکز بر تاکتیک‌های فرار آن از تحریم (Frazer, Trainer, 2022) ملاحظات تکمیلی در تحلیل سیاست خارجی بایدن در قبال روسیه:

- بایدن، روابط خود با پوتین را عمدتاً مبتنی بر رقابت و مقابله تعریف کرد و سیاستی انتقادی نسبت به رفتارهای روسیه اتخاذ نمود. وی تأکید داشت که تعامل با مسکو باید در چارچوب منافع ملی آمریکا و متحدان و با حفظ حقوق بشر و ارزش‌های دموکراتیک باشد. تقویت اتحادهای ناتو و همکاری‌های امنیتی در اروپا نیز از محورهای اصلی سیاست او بود.

- تهاجم روسیه به اوکراین، بر برداشت آمریکا نسبت به چین نیز اثرگذار بود؛ به گونه‌ای که روسیه و چین به عنوان اصلی‌ترین چالش‌های نظامی و ژئوپلیتیک آمریکا تلقی شدند (Brenes and Jackson, 2022). در این مورد دیدگاه دبیرکل ناتو در خصوص محکوم کردن پکن بدلیل حمایت این کشور از جنگ روسیه در اوکراین نیز قابل توجه است؛ بویژه از این بعد که اعلام کرد ناتو وارد دوره جدیدی از "رقابت پایدار با چین" شده و تأکید نمود که در شرایط کنونی امنیت را امری جهانی و نه منطقه‌ای باید دانست (Droin, Grieco and Jacob, 2024). این نوع برداشت جامع‌نگر نسبت به «چگونگی پیوند خوردن امنیت غرب به امنیت جهانی»، برخی مقامات آمریکایی را به سوی این باور سوق داد که جنگ اوکراین به نوعی نمایندگی برای شورش «بقیه علیه غرب» تبدیل شده. نگرش مزبور در سایه حوادثی چون رأی منفی یا ممتنع اکثریت اعضای مجمع عمومی سازمان ملل به طرح‌های معطوف به محکومیت تهاجم مسکو، تقویت شد. در خصوص علت این نوع برخورد، به عدم اقتناع و پذیرش آنان نسبت به دلایل مورد نظر غرب و بویژه باور به رویه یک بام و دوهوا (استانداردهای دوگانه) دولت‌های غربی، اشاره شده است (Lammy May, 2024).

۷. نتیجه‌گیری

در چارچوب الگوی تعامل میان آمریکا و روسیه، دو موضوع قابل توجه است: امتناع آمریکا از پذیرش روسیه به خاطر آنچه که هست، و اصرار ایالات متحده و متحدینش بر این که ناتو تنها سازمان امنیتی قانونی اروپا و اوراسیا بوده، همراه با گسترش معماری امنیت اروپا - آتلانتیک به اوراسیا. در این ارتباط، موضع مبهم دولت ترامپ در قبال روسیه، بویژه بی‌میلی وی نسبت به مواجهه قاطعانه با اقدامات مسکو در صحنه جهانی، روابط دوجانبه را پیچیده‌تر کرد. در مقابل، سیاست خارجی بایدن توسط شبکه پیچیده‌ای از ملاحظات ژئوپلیتیکی، تنش‌های تاریخی و چالش‌های معاصر شکل گرفته و ترکیبی از تعامل دیپلماتیک با رقابت استراتژیک را آشکار می‌کرد. دستورکار مزبور از زاویه «تقویت بنیه استراتژیک نظام سیاستگذاری خارجی»، دو جهت‌گیری «بازدارندگی قدرت محور» و «تعامل انتخابی» را پیش کشید. بر این مبنای، ابتکارات مهارکننده وی (در مورد روسیه) از طریق پیوندبخشی میان کنگره، ناتو و اروپا، به دستاوردهای مهمی چون گسترش مرزهای ناتو با روسیه (در سایه پیوستن سوئد و فنلاند به این سازمان) نائل شد. به قدرت رسیدن دوباره ترامپ، امکان تداوم ابتکارات سیاست خارجی آمریکا در حد فاصل ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴ را با چالش‌ها و ابهام‌های گسترده‌ای بویژه «چگونگی مواجهه با توسعه‌طلبی مسکو در صحنه بحران اوکراین» مواجه کرد و به آزمون تعیین‌کننده‌ای برای ادعاهای این دولت و شخص ترامپ به عنوان «رئیس‌جمهور صلح» تبدیل شد. در این میان، تهاجم نظامی

اسرائیل به ایران در خرداد ۱۴۰۴، به پیچیدگی محیط ژئوپلیتیکی پیرامون سیاست خارجی ایالات متحده افزوده است؛ چرا که این موضوع پیوند میان بحران‌های خاورمیانه و رقابت قدرت‌های بزرگ را بیش از پیش آشکار نموده و می‌تواند در محاسبات راهبردی واشنگتن در قبال روسیه و چین نیز بازتاب یابد. به نظر می‌رسد که گره‌گشایی از روابط مسکو و واشنگتن، به حل و فصل یا کاهش حوزه‌های دیگری از تنش و رقابت میان این دو بستگی داشته و این نوع در هم تنیدگی ممکن است تا مرحله عبور نظام بین‌الملل از چالش‌های فرااتلانتیکی، بحران غزه و پرونده هسته‌ای ایران نیز پیش رود.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که تعارض منافع وجود ندارد و تمام مسائل اخلاق در پژوهش را که شامل پرهیز از سرقت ادبی، انتشار و یا ارسال بیش از یک بار مقاله، تکرار پژوهش دیگران، داده‌سازی یا جعل داده‌ها، منبع‌سازی و جعل منابع، رضایت ناآگاهانه سوژه یا پژوهش‌شونده، سوءرفتار و غیره می‌شوند، به‌طور کامل رعایت کرده‌اند.

سیاسگزاری

نویسندگان بر خود فرض می‌دارند از داوران و هیئت تحریریه محترم فصلنامه سیاست به سبب داوری علمی دقیق، پیشنهادهای اصلاحی ارزشمند و همراهی در بهبود کیفیت مقاله صمیمانه قدردانی نمایند.

References

- Åslund, A. (2019). Western Economic Sanctions on Russia over Ukraine, 2014–2019, "In: Chromeextension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/ https://www.ifo.de/DocDL/CESifo-Forum-2019-4-aslund-economic-sanctions-december.pdf
- Biden, Jr, Joseph, R (2020). Why America Must Lead Again Rescuing U.S. Foreign Policy After Trump. Foreign affairs. Vol.99, No.2.
- Bugos, Sh, (2019). U.S. Completes INF Treaty Withdrawal. available at:, https://www.armscontrol.org/act/2019-09/news/us-completes-inf-treaty-withdrawal.
- Bouzeghrane, M. A. (2024). US foreign policy towards Russia during Trump and Biden tenures: A comparative study (Master's thesis, Mohamed Khider University of Biskra). https://doi.org/10. 13140/RG. 2.2.27069. 478
- Brenes, M. g, Jackson, V. (2022). Great-Power Competition Is Bad for Democracy Rivalry With China and Russia Reinforces the Real Causes of American Decline. Foreign affairs.

- Borger, J. (2021). *Biden hits Russia with new sanctions in response to election meddling*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2021/apr/15/joe-biden-russia-sanctions-election-interference-hacking>.
- Bartlett, Jason, Bae Euihyun (2021), in: <https://www.cnas.org/publications/reports/sanctions-by-the-numbers-2021-year-in-review>.
- CARROLL, O., (2018). "US 'devaluing' international law and institutions, says Russia's Sergei Lavrov", Independent, Available at: www.independent.co.uk/news/world/europe/sergei-lavrov-us-russia-foreign-minister-start-year-conference-united-nations-donald-trump-putin-a8160076.html.
- Crosey, S., & Feith, D. (2011). The Obama doctrine. Hudson Institute. <https://www.hudson.org/research/9784-the-obama-doctrine>.
- Droin, M., Grieco, k.A. g, Jacob, H. (2024, July 8). "Why NATO Should Stay Out of Asia, The Alliance Would Leave the Region Less, Not More, Secure". Foreign affairs. <https://www.foreignaffairs.com/world/why-nato-should-stay-out-asia>.
- Düben, B. A. (2023). Revising history and "gathering the Russian lands": Vladimir Putin and Ukrainian nationhood. LSE Public Policy Review, 3(1), Article 4. <https://doi.org/10.31389/lseppr.86>.
- Elman, C. and Jensen, M., (2014). The Realism Reader. Routledge. Eurobarometer Survey (2022). "Key challenges of our times – the EU in 2022", Eurobarometer Survey, June.
- Ettinger, Aaron (2020). "Is there an emerging left-wing foreign policy in the United States?" International Journal, Vol. 75(1) 24–48 Article reuse guidelines: sagepub.com/journals-permissions DOI: 10.1177/0020702020914008 journals.sagepub.com/home/ij.
- Fisher, Max and Peçanha, Sergio, (2017). What the U.S. gets for defending its allies and interests abroad, New York Times, available at: <https://www.nytimes.com/interactive/2017/01/16/world/trump-military-role-treaties-allies-nato-asia-persian-gulf.html>?
- Frazer, Michael, Trainer, Jocelyn (2022), in: <https://www.cnas.org/publications/reports/sanctions-by-the-numbers-2022-year-in-review>.
- Gates, Robert M., (2014). Duty: Memoirs of a Secretary at War. New York. Alfred Knopf.
- Gramer, Robbie, (2017), 'Trump discovers Article 5 after disastrous NATO visit', Foreign Policy, Available at: <https://foreignpolicy.com/2017/06/09/trump-discovers-article-5-after-disastrous-nato-visit-brussels-visit-transatlantic-relationship-europe>.
- Greenleaf, H. (2023, April 13). "Back to basics: The transatlantic alliance and the invasion of Ukraine. University of Notre Dame". <https://eitw.nd.edu/articles/back-to-basics-the-transatlantic-alliance-and-the-invasion-of-ukraine/>.

- Gill, T. D. (2022). The jus ad bellum and Russia's "special military operation" in Ukraine. *Journal of International Peacekeeping*, 25(2), 121–127. <https://doi.org/10.1163/18754112-25020002>.
- Homeland Security Digital Library (2010), "National Security Strategy", Available at: <https://www.hsdl.org/?abstract&did=24251>
- Hutchison, Kay Bailey, (2019) "How Russia Undermined Over 30 Years of Nuclear Arms Control," *New York Times*, Available at: , <http://nytimes.com/2019/02/10/opinion/russia-inf-treaty.html>.
- Haggray, Syreta (2021), "What's next for the United States? Part 4: Restoring Democracy in the United States and Abroad", In: Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/resrep30822> Accessed: 23-11-2022 05:57 UTC.
- Harding, Luke (2014), "Russia is blackmailing Europe over energy, says Cheney", *The Guardian*, Available at: <http://www.theguardian.com/world/2006/may/05/usa.oil>.
- JOHNSON, ELIANA, (2018), "Trump's rebuke of McMaster was months in the making", available at, <https://www.politico.com/story/2018/02/20/trump-mcmaster-tension-national-security-adviser-417110>
- Katsy, Dmitri, Sacko, David H. and Khudoley Konstantin, (2008) , "Europe-Russia United States: Whither Are We Drifting?", In :*The United States, Russia, and China: Confronting Global Challenges in the 21st Century*, eds. Paul J. Bolt, Su Changhe, and Sharyl Cross. Westport, CT: Greenwood Publishing Group.
- Koolae, Elahe, Taghvai nia, Ehsan (2011). Goals and achievements of Russia from the establishment of the Collective Security Treaty Organization. [In Persian], Master's thesis. Department of Regional Studies. Faculty of Law and Political Sciences. University of Tehran.
- Koolae, Elahe, Khashe, Jafar, Rezazadeh, Habib (2011). An Analysis of Russia-United States Relations in light of Obama's "Reset" Policy. [In Persian], *Central Eurasia Studies*.9.98-79.
- Keyvan Hosseini, Asghar (2008). The place of technology transfer in the American security strategy. [In Persian], Tehran: Defense Future Research Institute.
- Keyvan Hosseini, Asghar (2012). Soft power in US foreign policy (from the emergence to after September 11). [In Persian], Tehran: Andishe sazan noor.
- Karami, Jahangir (2013). Interview with Tabnak site, <http://tinyurl.com/ycarppdf>.
- Karami, Jahangir and Sortchi, Mohammad Reza. (2023). Russia-America Strategic Competition: Preeminence and International Consequences. *Central Eurasian Studies*, 16(1), 295-317. doi: 10.22059/jcep.2023.349654.450104

- Lammy May, D. (2024). The Case for Progressive Realism Why Britain Must Chart a New Global Course, Foreign affairs, <https://www.foreignaffairs.com/united-kingdom/case-progressive-realism-david-lammy>.
- Little, Richard (2010). The balance of power in international relations. Translation Gholam Ali Chegenizadeh, Tehran: Abrar Contemporary Cultural Institute of International Studies and Research
- Mankoff, Jeffrey, (2009), Russian Foreign Policy: The Return of Great Power Politics, Rowman & Littlefield.
- McFaul, M. (2021). "How Biden Should Deal with Putin Summits Are Good, but Containment is better", Foreign affairs.
- McFaul, M. (2021). "How to Contain Putin's Russia A Strategy for Countering a Rising Revisionist Power", Foreign affairs ,
- Moghadas, Mahmoud, Dabiri, Mohamad reza (2010). After two years, has Barack Obama's policy on Russia changed? [In Persian], Studies on Israel-US.2.67-90.
- Mearsheimer, John J. (2009) .The tragedy of great power politics. Translation Gholam Ali Chegenizadeh. Tehran: Institute of Political and International Studies.
- Mastanduno, M. (2019). Partner politics: Russia, China, and the challenge of extending US hegemony after the Cold War. *Security Studies*, 28(3), 479–504. <https://doi.org/10.1080/09636412.2019.1604984>.
- Maloney, S. (2014, November 21). Wary nuclear vigil for Iran's neighbors. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/interview/wary-nuclear-vigil-irans-neighbors>.
- Nuland, V. (2020). Pinning Down Putin ,How a Confident America Should Deal With Russia, Foreign affairs,
- Pifer, Steven,(2014), "US-Russia Relations in the Obama Era: From Reset to Refreeze?", In: IFSH (ed.), OSCE Yearbook .
- Polyakova and Letsas, (2017), "On the Record"; RFE/RL, "U.S. Hits Russian Missile Designer With Export Restrictions Over Treaty Dispute", Available at: <http://rferl.org/a/russia-us-sanctions-missile-designer-inf-violations/28927654.html>.
- Pauli, Järvenpää, (2014), "Zapad-2013 A View From Helsinki", Washington, D.C., The JamestownFoundation, Available at:November 16, http://www.jamestown.org/uploads/media/Zapad_2013_View_From_Helsinki_-_Full.pdf.
- Pomeroy, C. (2023). Hawks become us: The sense of power and militant foreign policy attitudes. *Security Studies*, 33(1), 88–114. <https://doi.org/10.1080/09636412.2023.2252736>.
- Pashkov, V. (2024). Contradictions in US-Ukraine relations during the Russian aggression: A strategic interdependence analysis. Obrana a

- Strategie, 24 (2), 113–131. <https://doi.org/10.3849/1802-7199.24.2024.02.113-131>.
- Reuters. (2021, February 2). Reaction to jailing of Kremlin critic Navalny. Reuters. <https://www.reuters.com/world/europe/reaction-jailing-kremlin-critic-navalny-2021-02-02/>.
- Reuters. (2021, January 18). Blinken says U.S. deeply concerned about Navalny, reviewing response to Russia. Reuters. <https://www.reuters.com/article/world/us/blinken-says-us-deeply-concerned-about-navalny-reviewing-response-to-russia/idUSKBN29W2RA/>.
- Sakwa, Richard,(2012), “Conspiracy Narratives as a Mode of Engagement in International Politics: The Case of the 2008 Russo-Georgian War,” *The Russian Review*, vol. 71, no. 4
- Sam, Perlo-Freeman, and Carina, Solmirano, (2013) „Trends in worldmilitaryexpenditure.“ SIPRIFact Sheet. Available at: ,November 16, 2014. <http://books.sipri.org/files/FS/SIPRIFS1304.pdf>.
- SCHADLOW, N.,(2017), “Welcome to the Competition”, *War on the Rocks*, Available at: <https://warontherocks.com/2017/01/welcome-to-the-competition>.
- Stent, Angela E,(2014). *The Limits of Partnership: U.S.-Russian Relations in the Twenty-First Century*, Princeton University Press.
- Sullivan, J. (2023, October 24). “The Sources of American Power ,A Foreign Policy for a Changed World”. *Foreign affairs*. <https://www.foreignaffairs.com/united-states/sources-american-power-biden-jake-sullivan>.
- Sajjadpour, Seyed Mohammad Kazem, Taftian, Fatemeh (2011). *US-Russia Relations in a Neoconservative Era (2000-2008) Cooperation and Tension*. [In Persian], *International Research Quarterly*.2.100-72.
- Salimi, Hossein (2005). *Virtual state, waq'grayy offensive* , *International Military, foreign policy*. [In Persian], *Journal of Public Law Research*.17,43-19.
- Shad, Mohammad. (2015). *Identity Origin of Tens Relationship between Russia and the USA and its Impact on Interests of the Islamic Republic of Iran*. *Strategic Studies Quarterly*, 18(70), 121-156.
- U.S. Army Europe and Africa. (2022, November 16). Press release – US Department of Defense establishes Security Assistance Group in Ukraine in Wiesbaden. <https://www.europeafrica.army.mil/ArticleViewPressRelease/Article/3219717/press-release-us-department-of-defense-establishes-security-assistance-group-uk/>.
- Vogel, Kenneth P.,(2019), “Democrats Fall Short in Russia Sanctions Vote,” *New York Times*, Available at: <http://nytimes.com/2019/01/16/us/politics/senate-trump-russia-sanctions.html>.
- Vyas, A. (2025, April 18). *Transactional Diplomacy and the Russia-Ukraine Conflict: A U.S. Foreign Policy Shift During the Trump Era*.

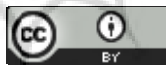
- Independent researcher specializing in geopolitical and economic strategy.
- Wright, G.g, Cooley, A. (2022,October,28). The Ukraine Moment in Transatlantic Relations... and Then What?. <https://www.institutmontaigne.org/en/expressions/ukraine-moment-transatlantic-relations-and-then-what>.
- Wertheim, S. (2017, January 3). Trump and American exceptionalism: Why a crippled America is something new. *Foreign Affairs*. <https://www.foreignaffairs.com/articles/united-states/2017-01-03/trump-and-american-exceptionalism>
- Zygar, M. (2024). *How Russian elites made peace with the war*. Foreign Affairs. <https://www.foreignaffairs.com/ukraine/how-russian-elites-made-peace-war>.
- Zamfir, I., & Tóthová, L. (2021, December 21). *Summit for Democracy*. European Parliamentary Research Service Epthinktank. <https://epthinktank.eu/2021/12/21/summit-for-democracy/>.

COPYRIGHTS

©2023 by the University of Tehran. Published by the University of Tehran Press. This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی